

Námskeið fyrir leiðbeinendur á Hugvísindasviði
Fimmtudaginn 12. september 2017, Háskólatorgi stofu 300 frá 15.00 til 17.00

Þátttakendur og hópar

Hópur	Nafn	Deild
1	Emily Diana Lethbridge	Árnastofnun
1	Aðalheiður Guðmundsdóttir	Íslensku- og menningardeild
1	Höskuldur Þráinsson	Íslensku- og menningardeild
1	Guðmundur Hálfðanarson	Sagnfræði- og heimspekideild
1	Ólafur Rastrick	Íslensku- og menningardeild
2	Guðrún Björk Guðsteinsdóttir	Mála- og menningardeild
2	Anton Karl Ingason	Íslensku- og menningardeild
2	Gústav Adolf B Sigurbjörnsson	Sagnfræði- og heimspekideild
2	Sólveig Anna Bóasdóttir	Guðfræði- og trúarbragðafræðideild
2	Haraldur Bernharðsson	Íslensku- og menningardeild
3	Sigurður Gylfi Magnússon	Sagnfræði- og heimspekideild
3	Steinunn J Kristjánsdóttir	Sagnfræði- og heimspekideild
3	Marion Lerner	Íslensku- og menningardeild
3	Björn Þór Vilhjálmsson	Íslensku- og menningardeild
4	Védís Ragnheiðardóttir	Íslensku- og menningardeild
4	Guðmundur Jónsson	Sagnfræði- og heimspekideild
4	Erla Hulda Halldórsdóttir	Sagnfræði- og heimspekideild
4	Bergljót Kristjánsdóttir	Íslensku- og menningardeild

Dagskrá:

1. *Setning:* Guðmundur Hálfðanarson.
2. *Vinna doktorsnámsnefndar 2016-2017:* Eiríkur Smári Sigurðarson.
3. *Námsframvinduskýrslur og annar stuðningur við doktorsnám:* Guðlaug Þóra Kristjánsdóttir, Miðstöð framhaldsnáms.
4. *Hvers konar stuðning þurfa doktorsnema?* Védís Ragnheiðardóttir, doktorsnemi í íslenskum bókmenntum, og Gústav Adolf Bergmann Sigurbjörnsson, doktorsnemi í heimspeki
5. Umræður í hópum.
6. Kynning á hugmyndum úr hópavinnu.

Spurningar til umræðu í hópum:

- A. Hvernig er best að aðstoða doktorsnema við að afmarka verkefni sín í byrjun doktorsnáms?
- B. Hvernig er best að styðja doktorsnema til að þeir geti lokið námi á tilskyldum tíma?
- C. Hvaða kröfur er eðlilegt að gera til doktorsnema í fullu námi?

Við kynningu úr hópaumræðum kom eftirfarandi fram:

A. Hvernig er best að aðstoða doktorsnema við að afmarka verkefni sín í byrjun doktorsnáms?

- Umsókn:
  - Hafa umsóknir rækilegri, í sama formi og dæmigerðar umsóknir um styrki.
  - Nemendur staðsetji sig innan fræðasviðs í umsókn með góðri lýsingu á stöðu þekkingar.
  - Leiðbeinandi aðstoði nemanda við að skrifa umsóknir. Líka um styrki.
  - Afmarka verkefni vel í umsókn.
  - Doktorsnám sé rökrétt og faglegt framhald af meistaranámi.
- Upphaf náms:
  - Samtal nemanda og leiðbeinanda er mjög mikilvægt.
  - Samningur milli leiðbeinanda og nemenda í upphafi náms þar sem kveðið er á um fjölda funda og hver beri ábyrgð á að gera hvað kemur í veg fyrir misskilning og ósamræmdar væntingar síðar meir.
  - Hafa strangt aðhald í upphafi doktorsnáms og hjálpa nemendum við að vera raunsæir og skera niður í væntingum.
  - Lesa fræðiefni með nemendum, sérstaklega þegar viðfangsefni doktorsrannsóknar er ekki akkúrat á fræðasviði leiðbeinanda.
- Rannsóknaráætlun:
  - Rannsóknaráætlun og vörn hennar er mjög mikilvægt skref. Mikilvægt að vinna hana vel.
  - Gera vörn rannsóknaráætlunar hærra undir höfði á sviðinu.
  - Hafa formlega vörn.

B. Hvernig er best að styðja doktorsnema til að þeir geti lokið námi á tilskýldum tíma?

- Skipulag:
  - Nauðsynlegt fyrir leiðbeinendur að breyta sýn sinni. Ritgerðaskrifin eiga að geta rúmast innan þriggja ára.
  - Reglulegir fundir leiðbeinanda og nemenda, í það minnsta mánaðarlega og jafnvel vikulega. Halda reglulega fundi og „taka mætingu“.
  - Aldrei sleppa fundum, jafnvel þó „ekkert“ hafi gerst. Leiðir til vítahrings.
  - Fylgja áætlun, sem getur þó auðvitað breyst á námstímanum. Spyrja reglulega: Erum við að fylgja áætlun? Ef svo er ekki þá þarf að spyrja um af hverju, taka afstöðu til þess og breyta áætlun.
  - Fá minnispunkta frá nemendum eftir fundi.
- Fjármögnun:
  - Leiðbeinendur aðstoði nemendur við að sækja um styrki.
  - Tengja verkefni nemenda við stærri rannsóknahópa. Sækja um stærri styrki, tengja við alþjóðlega hópa.
  - Kynna fyrir nemendum ýmsa smærri sjóði og styrkjatækifæri.

- Hlutverk doktorsnefndar:
  - Nemendur nýti sér doktorsnefndina á námstímanum.
  - Vandinn við „hver eigi að banka hjá hverjum“ ætti ekki að vera til og hægt að komast hjá ef gerður er skýr samningur í upphafi.

C. Hvaða kröfur er eðlilegt að gera til doktorsnema í fullu námi?

- Fjármögnun er lykilatriði fyrir spurninguna um kröfur til nemenda. Eru nemendur í fullu námi eða ekki?
- Þarf að vera skýrt hvort nemandi sé í fullu námi eða ekki. Nemendur í fullu námi eiga að sinna því eins og það sé full vinna og gott betur.
- Gera kröfu um að nemendur séu virkur hluti af fræðasamfélagi sviðsins.
- Fyrsta ár getur verið undirbúningsár. Í framhaldinu væri eðlilegt að gera kröfu um kafla á misseri.
- Það sem nemendur skila af sér verður að standast alþjóðlegan samanburð.
- Finna jafnvægi milli náms og rannsóknar.
- Hvernig fáum við áherslu á að ljúka námi á tíma til að ríma við áherslu á að nemendur skrifi greinar, haldi fyrirlestra og allt annað sem þeir eiga að gera?